

Utvärdering av det Svenska landsbygdsnätverket

Utvärdering av Oxford Research

Thomas Westerberg
Angelica Åström

Syfte och frågeställningar

- **Analysera Landsbygdsnätverkets arbete under landsbygdsprogrammet** under perioden 2014-2022.
- Utvärderingen har utgått från frågeställningar om måluppfyllelse, relevans, effektivitet, samstämmighet och mervärde.
- Genom att besvara frågeställningarna har vi också besvarat den gemensamma utvärderingsfrågan för nationella landsbygdsnätverk som fastställs av EU:

I vilken utsträckning har det nationella nätverket för landsbygdsutveckling bidragit till att uppnå de mål som fastställs i artikel 54.2 i förordning (EU) nr 1305/2013?

- Öka intressenternas deltagande i landsbygdsutvecklingens och havs- och fiskeriutvecklingens genomförande.
- Förbättra kvaliteten i landsbygdsprogrammet, havs- och fiskeriprogrammet och programmet för lokalt ledd utveckling.
- Informera en bredare allmänhet och de potentiella stödmottagarna om landsbygdsutvecklingspolitiken och havs- och fiskeripolitiken.
- Främja innovation inom jordbruket, livsmedelsproduktionen och skogsbruket samt på landsbygden.

OXFORD RESEARCH

Slutsatser om Landsbygdsnätverkets måluppfyllelse och arbetssätt

Landsbygdsnätverket har bidragit till att uppnå målen

- Intressenternas deltagande har ökat.
- Landsbygdsnätverket har bidragit till att förbättra landsbygdsprogrammet.
- Det är svårt att nå ut till en bred allmänhet och till potentiella stödmottagare.
- Landsbygdsnätverket främjar innovation.
- Landsbygdsnätverket arbetar effektivt men präglas av individbaserat lärande.

Intressenternas deltagande har ökat

- Antalet medlemmar och andelen aktiva medlemmar har ökat.
- Landsbygdsnätverket ses som en neutral plattform för:
 - samverkan,
 - erfarenhetsutbyte och
 - gemensamt ägarskap.
- Nätverket präglas av olika intressen och olika grader av engagemang.
- En upplevelse bland deltagarna av ”insidermedlemmar” och ”outsidermedlemmar”.

Landsbygdsnätverket har bidragit till att förbättra landsbygdsprogrammet

- Lederverksamheten har stärkts.
- Dialogytorna har breddats
- Kunskapen om samverkansmöjligheter har ökat.
- Nätverkets jordbruksorientering upplevs av vissa som en hämmare för en bredare landsbygdsutveckling.

Det är svårt att nå ut till en bred allmänhet och till potentiella stödmottagare

- Landsbygdsnätverket erbjuder många olika informationskanaler för medlemmar och intressenter som vill ta del av och sprida kunskap som uppkommer inom nätverket.
- Medlemmarna själva behöver i högre utsträckning sprida information och kunskap vidare till sina organisationer och intressenter från nätverkets aktiviteter.
- Svårt att på ett effektivt sätt mäta målet.

Landsbygdsnätverket främjar innovation

- En arena för kunskapsdelning och support till aktörer som söker innovationsstöd.
- Geografiska och tematiska skillnader i var stödet används.
- Landsbygdsnätverket kan verka för ökad innovation genom att ”främja främjarna” av innovationer inom områden som ligger efter.

Landsbygdsnätverket arbetar effektivt men präglas av individbaserat lärande

- Resultatinriktad och målstyrd verksamhet som följer Landsbygdsnätverkets interventionslogik.
- Ändamålsenlig organisation – kansliet spelar en central roll i nätverkets effektivitet.
- Många underordnade mål som byts ut vartannat år blir operativt spretigt – kan hämma en effektiv styrning mot övergripande mål.
- Nätverket bidrar till ökad kunskap bland sina medlemmar genom att utgöra en arena för erfarenhetsutbyte, lärdomar och nya idéer – men kämpar alltjämt med att gå från individbaserat till organisationsbaserat lärande.

OXFORD RESEARCH

Allmänna reflektioner

Allmänna reflektioner

- Passiva medlemmar vill ha mer information om hur man kan engagera sig.
- Målet om att nå en bredare allmänhet är otydligt.
- Landsbygdsnätverkets effektivitet beror i viss grad på vad nätverket i huvudsak ska åstadkomma (*bredd, inkludering, underifrånperspektiv vs "top-down", konkret styrning mot övergripande mål*).
- Det regionala utvecklingsperspektivet kan utvecklas stärkas i Landsbygdsnätverket styrning.

OXFORD RESEARCH

Rekommendationer

Rekommendationer inför programperioden 2023-2027

- Se över vad som är rimliga mål och avgränsningar när det gäller att nå ut till den bredare allmänheten.
- Sätt tydligare målvärden i utvärderingar.
- Stärk det regionala utvecklingsperspektivet.
- Arbeta aktivt för att behålla bredden i Landsbygdsnätverket.
- Inför tre medlemsnivåer för att bättre möta medlemmarnas olika önskemål och behov: Bas, Medel, Hög.

